

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

Pars V. De Irregularitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

autem ab Interdicto ad Cessationem non est in materia odiosa facienda.

Cessationem à diuinis potest mandare Episcopus, causa debet esse delictum grauissimum contra commune bonum Ecclesiæ; V. C. immunitatem eius.

PARS QUINTA.

De Irregularitate.

C A P. I.

Quid & quotuplex sit Irregularitas?

Irregularitas est impedimentum Canonicum, per se primo impediens susceptionem Ecclesiasticorum ordinum; secundario verò & consequenter eorundem usum.

Irregularitas distinguitur à Censuris, quia censura ex propria ratione sua ob culpam infliguntur, tanquam medicinales pœnæ. Irregularitas verò est moralis inhabilitas personæ ad Ordinem Ecclesiasticum consequendum propter aliquem ipsius defectum, maculam, quandoquidem decet eos, qui ad Altaris ministerium assumuntur, tam corpore, quam animo immaculatos esse.

NB. Irregularitas etiam in laicos, non item suspensio.

Quæcunque sacra munera laico competere possunt, uti sunt Sacramenta suscipere &c. ea etiam Clericus irregularis licitè obire potest. 313.

Irregularitas non priuat Clericum iurisdictione, quamuis ea, quæ actum Ordinis requirunt, non licitè

licitè, tamen validè exerceat. Nec beneficio modo per vicarium, debet tamen, dispensari: alias privatus.

3 Irregularis occultus accipiens beneficium non tenetur manifestare, dummodo impetret dispensationem, postea erit securus in conscientia.

4 Irregularitas requirit, vel culpam mortalem, vel alium defectum grauem, idque ob honorem sacri ministerij.

Irregularitas diuiditur, in eam, quæ ob mortalem & ob defectum.

5 NB. Irregularitas non imponitur ab hominibus sed solo iure vniuersali pontificio, non particulari. 314.

6 Et defectu in iure specificè nominato, aut per consuetudinem legitime introductam. Nam Consuetudo per tacitum Consensum est constituta iuris, etsi lex scripta desideretur, vnde dispensatio per saltum nullo iure sed consuetudine habet auctoritatem.

7 Irregularitas alia totalis, quæ omni Ordine, & alia partialis, quæ sola aliquo ordinis ministerio privatur, V. G. Sacerdos pollice carens est irregularis ad sacrificandum, non autem ad Confessiones audiendas, quia deformitas superueniens Clericis reddit eum inhabilem tantum respectu illius ministerij, quoad talem infirmitatem rite exercere non potest.

Alia partialis, quoad tempus morbi, cessante morbo, cessat.

* * *

C A P. II.

*De Irregularitatibus, quæ incurruntur ob
Baptisma.*

Rebaptizans alterum & ministrans illi, incurrit irregularitatem, vt non possit ad maiores ordines ascendere, intellige si crimen publicum & ignorantia crassa, & non ob metum grauem, & simulatè aut sub conditione, quia leges pœnales debent intelligi cum effectu, qui autem sub conditione baptizat, verè non baptizat, quia apposita conditio si subit suspendit & impedit actum.

Item qui se sinunt rebaptizari sunt simpliciter irregulares.

Baptizati ab hæreticis non sunt irregulares; si qui Canones. Respondeo, non habere auctoritatem.

Qui se scienter Baptizari sinit ab hæreticis, & sine necessitate, ille efficitur irregularis 316.

Neophyti irreg. iuxta Concilium Sardicense œcumenicum c. 13. *Conueniens non est, nec ratio, nec disciplina patitur, vt temerè ordinetur aut Episcopus, aut presbyter, aut diaconus, qui neophytus est.*

Qui in ægritudine baptizatus est, irregularis est, quia suspicio est, quod fides ab ipso non tam voluntariè, quam ex necessitate suscepta sit.

Neophyti non statim ordinandi.

Reiterans confirmationem aut Ordinem, non fit irregularis, quia iure non expressa. 317.

De Irregularitatibus ex abusu Ordinis.

1 **Q**ui furtiue ordinatur, fit irregularis. Liberatus sub pœna excommunicationis postea in Religione aliquandiu laudabiliter vixit; secus potest Episcopus dispensare, & valet tum Ordo, si quem furtiue incepit. 317.

2 Clericus ministrans in Ordine, quem non habet, fit irregularis. Intellige si mortaliter peccet, & non ex ignorantia.

Si tamen absque stola vel manipulo Epistola vel Euangelium solemniter canet, non fit irreg. quod proprium in signe Diaconi est stola, subdiaconi manipulus 318.

NB. In religionibus & quibusdam Cathedralibus est consuetudo, vt Clerici minores cantent Epistolam & Euangelium, sed sine stola & manipulo.

Si Diaconus solemniter baptizet, ignorans non crasse esse illi prohibitum, non fit irregularis.

NB. Non ordinatus temerè audiens confessorem tenetur pœna falsi, L. eos. ff. ad L. Cornel. de falso.

3 Clericus Confessionem audiens non fit irregularis, quia solum Clericorum mentio, vt pote frequentius petentis delinquere in hac materia. 319.

Parochi non debent alios ad munus concionandi usurpare nisi Diaconos, idque ex consuetudine accepta.

4 Clericus violans censuram maioris excommunicationis, suspensionis ab ordine, interdicti, exercendo actum proprium Ordinis, mortaliter peccat.

eans fit irregularis; non fit irregularis, si actus iurisdictionis aut matrimonio assistat, sed non audet benedicere. 320.

Non fit irregularis licet canter Resp. modo non agat officiatorem, Dominus vobiscum cantando, non fit etiam Clericus irregularis, celebrando, &c. Si non sit ipsi prohibitum, secundum substantiam, sed solum secundum accidentalem modum. V. C. Episcopus in Pontificalibus si prohibetur, non fit irregularis, si celebret sine pontificalibus.

Quod Episcopus excommunicatus fit irregularis, si sinat coram se celebrari, non nititur scripto iure, 320.

Clericus suspensus à suo ordine non fit irregularis, si ad superiorem ordinem ascendat, quia iure non expressum. 321.

NB. Primum sacrificium seu sacerdotis primitias non aestimari actum illum concelebrationis, cum neque certum sit, vtrum re ipsa consecret, an solus Episcopus.

Deinde in materia odiosa pœnæ non sunt extendendæ, sed potius restringendæ.

Diaconus supremus si illi deferatur officium cantandi Euangelium, & non potest declinare aliquis infamiam, potest parcere. 321.

C A P. IV.

De Irregularitatibus ex Infamia.

Infamia est bonæ famæ priuatio. *Fama bona* autem est dignitatis illa status, legibus aut moribus comprobatus l. cognitionem. ff. de variis & extraordinariis cognitionibus. quare infamia nihil aliud est, quam diminutio talis status. 322.

O 5 Infamia

Infamia duplex; iuris & facti: Iuris iterum duplex, Alia ex proprio delicto, cui ex iuris constitutione infamia annexa. 1. Crimen lenocinii ante Iudicis sententiam, si per consuetudinem, l. Athletas, §. prætor ait, ff. de his, qui norantur infamia. 2. Crimen spōfialiorum, vel matrimonii cum duabus. 3. Publici vsurarii. 4. Crimen læsæ Maiestatis, cui assimulatur persecutio hostilis. Ecclesiæ Cardinalium, vel præstitum auxilium. 5. Crimen periurii promissorii. 6. Ignominiosa exauctoratio militis, ob crimen commissum. 7. Qui operas suas vt cum bestis pugnaret, locauit. 8. Qui quæstus causa cum homine certat, exceptis pugilibus, qui pro præmio proposito certant inter se. 9. Crimen hæresis. 10. Sodomitæ per consuetudinem. 11. Raptores & in duellum descendentes. II. Alia Crimina, quæ per sententiam, vt homicidium, adulterium, proditio, crimen falsi, rapinæ furtum, dolus malus, iniuriæ. Et non solum qui de his condemnatus, sed etiam qui pactus, ne de tali crimine accusaretur; quoniam intelligitur confiteri crimen, qui paciscitur, l. seq. ff. eo. M. require Iudicis sententiam condemnantis de turpi pactione, accusator iniquus secuta sententia condemnatoria, & non appellatione tempestiue facta 323.

Tortura non reddit hominem infamem, sed confessio virgarum, etiam si sententia condemnatoria non præmittatur, modò reus crimen confessus sit, aut in eo deprehensus.

Altera iuris infamia non ex proprio delicto, sed vel ex delicto parentum, vt V. C. Crimen læsæ M. vel parentū, si persecutores Ecclesiæ, Cardinalium. Vel ex vili conditione, vt histriones obsceni, & qui cum

tali muliere histrionis matrimonium contraxit. Illegitimi etiam, non simpliciter, sed in ordine ad effectus iure expressos; cum interim, si iura non prohibeant ad actus legitimos & munera publica admitti debeant, V. C. ad manus tabellionis, ad ius hæreditatis ex testamento: si instituatur à carente ascendente, & descendente denique Carnifices & eorum filii, 323.

Hæ omnes etiam iure Canonico receptæ, iuxta 2
Hadrian Pap. causa 6. q. 1. *Omnes infames esse dicimus, quos leges seculi infames appellant.* Nisi speciatim abstulerint Canones infamiam, ut mulieris intra annum viduitatis ad nuptias transeuntis.

Infamiam Iuris authoritatiue tollere potest Princeps comparatione subditi: Si Pontifex ab Ecclesiasticis personis & laicis si Clerici velint fieri. 3

Infamia facti est publica notitia vel opinio Criminalis commissi, per quod fama & existimatio hominis; spectata personæ qualitate & statu, apud viros prudentes grauius læditur.

N. Licet aliquis de Crimine accusatus, tamen nõ 4
ideò infamis censeretur, nisi apud viros prudentes & honestos famam eius læsam esse sciatur. 324. & vanæ voces hominum non sunt audiendæ.

Clerico probabilibus coniecturis infamato de crimine, quod rã plene probari non potest, indicenda est canonica purgatio, ut iuret se delictum non commisisse; quod si crimen graue, interim suspendi debet, donec se purgarit.

Ad infamatum de crimine requiritur, ut viri graues ac prudentes talem de homine existimationem habeant, secus si leues. Nam vanæ voces hominum non sunt audiendæ. l. decurionum. C. de pœnis.

Crimen

Crimen infamiae tale debet esse, ut attento statu personae merito vilem illam faciat, sicut Molina: *Si homo secularis in simplices fornicationes incidat, vel immeritate curet, vel similia alia crimina habeat, non contrahit infamiam facti*; intellige civiliter, non quo ad ordines Ecclesiasticos.

Infamia facti incurritur spectato iure canonico, ob quoduis mortale notorie perseverans, hodie non tam strictè servatur. Civili autem iure infames, censentur filii, quos pater in testamento serio increpavit, si infamia iure non expressa stat penes Iudicis arbitrium & Iudicium.

5 Primus Effectus infamiae non ad dignitates admitti. l. vnica, C. de infamibus lib. 10. *Neg, famosis et notatis, et quos scelus et vita turpitudine inquinat, et qui infamia ab honestorum coetu segregat, dignitatis portabunt.*

Infamia iuris non tantum repellit à beneficiis, sed etiam priuat quæ sitis: Sicut enim miles priuatur per contractam infamiam iure militari, l. 2. §. miles. ff. de his, qui notantur infamia. ita miles Ecclesiasticus, proquiritur tamen sententia Iudicis. 325.

At verò infamia facti repellit quidem à dignitatibus ipso iure acquirendis, sed non à quæ sitis, cum nullo iure expressum, quare priuatio dignitatis legitimo superiore inferenda est.

6 N. Electio vel collatio beneficii, ipso iure irrita facta, irrita est in foro externo, sed in foro conscientiae non tenetur resignare, si se ad beneficium libilem reddere velit.

7 Secundus Effectus infamiae repellit hominem à actibus publicis; ut, Iudicis, Assessoris, causarum peritroni, accusatoris, testis.

Effectus

Effectus infamiae iuris & facti inducit irregulari- 8
tatem, quia in sorte Domini vocati, debent etiam
immaculari.

Tertius inducit irregularitatem; excipe si crimen 9
occultum, quia infamia essentialiter consistit in di-
minutione famae, ergo ante publicationem non po-
test incurri.

NB. Ob occultum crimen infamia potest pœni-
tentiā deleri, sed si timeat crimen infame publi-
candum, debet abstinere à susceptione ordinum, quia
tum rescinderetur.

NB. Crimen publicum infamiae, non tollitur 10
per pœnitentiā, quia talis infamia habet rationem
pœnēsentialis, quæ à legitimo Magistratu in per-
petuum lata, ergo tolli non potest nisi ab eodem
Magistratu.

Hinc sequitur Magistratum Ecclesiasticum non
posse infamiam restituere in ordine ad Effectus ciui-
les, nec ciuilis Magistratus in ordine ad Effectus Ec-
clesiasticos; Intellige, si infamia ciuilis iure canoni-
co specialiter decreta non sit; sed indirectè, quatenus
omnes iure ciuili infames, etiam canonicè infames
censentur. 327.

Infamia facti tollitur per contrarium constantem
emendationem: non enim debet despici in eo, quod fuit
qui iam incipit esse, quod non fuit; S. Gregorius. Ratio,
quia cessante causa, cessat Effectus. c. cum cessante, de ap-
pellat.

Infamia facti non propriè causat irregularitatem.
Nam irregularitas perpetuum est impedimentum.
Infamia facti autem potest tolli per emendationem.

Hinc concubinarius notorius post emendationē
sine dispensatione potest celebrare.

Spectato

Spektato iure antiquo fidelibus prohibitum non
audire Missam concubinariii notorii, sed per Extra-
uagantem, prius denunciati esse debent.

- 12 Apostatae oculci possunt admitti ad sacramen-
talis, quia Apostata non irreg sed quatenus infamia
iuris annexam habent.

In Germania publici haeretici & filii eorum ad-
mitti possunt ad Ordines, quamuis alias secundum
communem sententiam, ex c. presbyteros d. 50. no-
toria haeresis impediatur a susceptione ordinum. 320.

CAP. V.

De Irregularitatibus ex natalium defectu.

- 1 Filii illegitimi irregulares in detestationem scele-
ris, & ob turpitudinis notam, & propter timo-
rem, ne imitentur parentes. 328.

Oculci illegitimi, scientes se esse illegitimos de-
bent abstinere ab Ordinibus, nisi grauis causa urge-
at. Matres scientes possunt suadere ordines illegiti-
mescientibus.

- 2 Episcopus non potest dispensare super irregulari-
tate, ex occulto natalium defectu ad sacros ordines,
nisi bona fide ordinatus fuit, nesciens defectum. 329.

- 3 Nati a parentibus coeuntibus post editum votum
castitatis, non fiunt irregulares, nisi certo cancel-
latur.

- 4 Expositi non solent promoueri ad sacros Ordi-
nes, quia semper suspicio, quod illegitimi, possunt esse
Episcopi dispensare, quia licet iure ordinatio non
possit in irregularitate notoria, tamen possunt in
casu dubio.

Ordinatus expositus securè potest progredi: cum e-
nim ordinatus habeat ius quaesitum, melior in dubio
est conditio possidentis. 330.

CAP.

De Irregularitate ex bigamia.

IR regulares sunt bigami, qui cum duabus consum-
marunt.

NB NB. Consummatio constat 1. ad Timoth. 3. 2
Oportet, &c. 320.

Quia mysticæ incarnationis significatio deficit, 3
ideo bigamia vera, si quis cum duabus legitimis vxoribus matrimonium consummauit.

Bigami interpretatiui, qui scilicet vnam vxorem viduam vel ab alio corruptam duxerunt, sunt irregulares Hilarius Papa in Concil. Romano: *Ne quisquam ad sacros ordines, qui vxorem non virginem duxit, aspirat.* Ratio, quia tale matrimonium non gerit perfectam similitudinem Ecclesiæ Christi, quæ virgo, &c. Nec refert, si vidua vim passa, aut vir ignorauit, quia non est ex culpa, sed ex defectu Sacramenti 331.

NB. Nec refert, si vir ante cum pluribus fornicatus, quia omnia tendunt ad mulierem, quia vbi reperitur maritalis coniunctio cum virgine, consistit perfecta significatio Sacramenti.

NB. Nec refert, si vir vxorem ante matrim. cognouit. NB. non irregularis.

Bigami interpretatiui sunt, qui ad vxorem adulteram accessit, quia desinit habere perfectam similitudinem Christi cum Ecclesia. 332. imò licet vxor vim passa, NB. tum irregularis & bigamus. 4

Tertius bigamus interpretatiuus vel quasi est, qui viuente vel mortua vxore aliam cognouit, cum qua validè contrahere non potuit.

Aliæ bigamiæ qualescunq; interpretatiuæ nõ exprimuntur. 5

primuntur in iure, ideo non trahunt secum irregularitatem. V. C. Matrimonium siue cum altera siue cum vtraque inualidè contractum, siue cum vidua inualidè, non trahit secum irregularitatem, nam iuri non conforme. Non enim præstat impedimentum, quod de iure non sortitur effectum, reg. 52. in 6. intellige, nisi consuetudine.

- 6 Religiosus professus contrahens cum virgine consummans fit irregularis, quia primam fidem Christo datam irritam facit, idque ex præxi Ecclesie tamen dispensare potest Episcopus, si prælatus Ordinis.

Clericus in sacris contrahens cum virgine fit irregularis, licet non vigore bigamiae similitudine tamen Episcopus post longam pœnitentiam potest restituere Clericum.

- 7 Bigamo iure communi non possunt conferri Ordines minores, quamuis ante bigamiam suscepti possint vt laici ex consuetudine ministrare.

- 8 Baptismus in bigamo non tollit irregularitatem quia vt ait S. Ambros. *In Baptismo culpa dimittitur, sed lex aboleri non potest.* Secundò ait S. Ambrosius: *Quomodo potest hortator esse viduitatis, qui ipse coniugium quaerit?* 334.

- 9 N. Infamia ciuili in baptismo non aboletur defectus natalium, aut fuitum Iudæi, aut cæcus secularis Magistratus famam restituat.

Infamiae autem facti ortæ ex iniustis homicidiis adulteriis, per baptismum tolluntur, qui per baptismum non solum peccata, sed etiam morales maculae tum obligatio satisfaciendi non deletur per baptismum, adeo vt Iudæus propter furta ante baptismum commissa

commis-
lum in in-
scindēs, v-
sus, talis

D.

O Mni

ercit

mitatem.

ducit. 335.

Cœci,

stituti, & c.

cessarius in

ministro c.

bus caren-

gibbum v-

formes; H-

neum, et

Herm-

gis scemir-

Vnius

deformit-

Irregu-

mentes,

luerunt

Lepr-

nunquar-

duntur

dote cel-

nisi bac-

Qui

gito exn-

gate cruc-

commi-

commiffa, post baptilmum poffit puniri: Si verò fo-
lum in iniuriam Dei ceflit, v.g. Hoftiam cultro con-
fcindés, vnde fanguis profluxit, & ille inde conuer-
fus, talis homò non eft aliqua pœna afficiendus.

CAP. VII.

De Irregularitate ex corporis vitio.

OMnis defectus corporis, qui vel congruum ex-
ercitium ordinis impedit, vel notabilem defor-
mitatem, aut horrorem adfert, irregularitatem in-
ducit. 335.

Cœci, surdi, vel gradiendi aut standi facultate de-
ftituti, & cui digitus deeft ad frangendâ hofciam ne-
cellarius irregularis funt. Surdus tamen secreto fine
ministro celebrare potelt. Nanus irregularis; Auri-
bus carentes irregulares, nifi capillis tegi poffunt qui
gibbum valdè deformem habet; Facie fi valde de-
formes; Hermaphroditus; fi ad fexum magis fœmi-
neum, etiam characteris incapax. 336.

Hermaphroditi profelfio nulla inter viros, fi mâ-
gis fœmin.

Vnius oculi, etiam finiftri, priuatio, fine notabili
deformitate, irregularem non efficit. 2

Irregulares funt leprofi, phrènetici, paralitici, â-
mentes, caduci, Epileptici, fi tamen integrè conua-
luerunt ex prælati iudicio, readmitti poffunt.

Leprolus priuatim potelt celebrare, Epileptici 3
nunquam, qui Epileptici nunquam perfectè fani cre-
duntur, Lunatici, fi interualla cum adiuncto sacer-
dote celebrae poffunt; obfeffus non, nec claudus
nifi baculo vtatur.

Qui fex digitos in manu habet, neque qui vno di-
gito ex minorib. caret; modo fine notabili defor-
mitate cruce formare poffit, irregularis non eft. 4

P

Nec

- 5 Nec irregularis, qui membro occulto sine propria culpa priuatus, si autem culpa propria irregularis, item qui sibi ipsi illicitè membra abscindit aut ab altero, est irregularis.
- 6 Iudicium deformitatis stat penes Episcopum & praelatum exemptum.

CAP. VIII.

De Irregularitate ex obligatione serui.

- 1 Mancipium sine licentia Domini non potest ordinari, item olim liberi, quia obnoxii Domini vinculo gratitudinis, adeò, vt si contra egerent, iterum relaberentur in seruitutem. 337.
- Seruus furtiuè ordinatus, debet satisfacere Domino suo. Si tum per annum seruiat, sacerdos liberatur, intellige, si seruiat in spiritualibus.
- 2 Mancipium ignorante Domino non potest fieri religiosus.
- 3 Coloni, & serui adscriptitii, qui tam ratione possessionis, quam personaliter obligati, non possunt ordinari stante obligatione.
- 4 Clerici in spiritualibus possunt esse Tabelliones in Consistorio, idque ex consuetudine. 339 Non possunt in secularibus, quia tabellionis officium vile, ideoque indecens personis Ecclesiasticis.
- 5 Personæ Ecclesiasticæ per cõsuetudinem possunt esse Iudices seculares, Consiliiarii Principum secularium, sed non in causis criminalibus, tamen in causa mortis aut mutilationis sententia, possunt si fidei defendendæ causa, aut bonum spirituale id exigat. 340
- 6 Olim Episcopi in litibus ciuilibus ad opprellas personarum iudicium postulati, sententiam de iusticiam ferebant, vt Arcadius & Honorius in l. 9. Co. l. 1.

Iust. de
raturam
eamque
iubemus
bus non

Solu
quia
stituta
ce dispe
Rar
illicito
venire
scandal
NB.
celebra
scanda
Ad
formit
NB
possun
te pro
moso.
Ex
deduc
Ille
sum R
me na
aut mo

Iust. de Episcoporum audientia: Episcopale iudicium ratum sit omnibus: qui se audiri à sacerdotibus elegerint: eamque illorum iudicationi adhibendam esse reuerentiam iubemus, quam vestris deferri necesse est potestatibus, à quibus non licet prouocare.

CAP. IX.

De dispensationibus super irregularitatibus.

Solus Papa potest dispensare in irregularitatibus: I
quia irregularitates iure vniuersali canonico constitutæ sunt, in quo nemo inferior Summo Pontifice dispensat.

Rarò tamen solet in bigamia, nec in homicidio 2
illicito, nisi occultum, quod si tunc non ad Papam venire possit, tunc Episcopus, nec in deformitate scandalosa.

NB. Si maculosa deformitas post Ordines, potest celebrare, donec ipsi prohibeatur ab Episcopo, nisi scandalosum.

Ad arbitrium Episcopi pertinet iudicare de deformitate. 3

NB. Episcopi ex commissione ipso iure facta, 4
possunt iuxta Trident. dispensare super irregularitate proueniente ex eius delicto occulto & non famoso.

Excipe homicidium voluntarium ex aliis delictis 5
deductis in forum contentiosum. 340.

Illegitimorum irregularitas tollitur per ingressum Religionis, c. 1. de filiis presbyterorum Illegitime nati ad sacros ordines non promoueantur, nisi aut monachi fiant, vel in congregatione canonica
P 2 irregularitatibus

regulariter viuentes : prælationem verò nullatenus habeant.

- 7 Prælati Ordinum Mendicantium possunt dispensare cum suis super irregularitate, excepta bigamia vera & interpretatiua, & homicidio voluntario si occultum & iustum possunt dispensare à Martino V. etiã in bigamia similitudinaria possunt. 347.

LIBRI SECUNDI

TRACTATUS I.

De Theologica Fide, & oppositis vitiis.

CAP. I.

Quid Fides?

- 1 **S**ignificat promissionem fidelitatis. 2. Eximiationem de alterius constantia in promissis. 3. Conscientia, quæ dicitur in promissis fidei seruandam. 4. Sig. Assensum intellectus, quem præbemus quippiam afferenti propter auctoritatem eius. 5. Ipsum obiectum, quod certa fide credimus.
- 2 Penultima nobis seruit, & est fides, *assensus firmus quem animus præbet alicuius dicto*, ob auctoritatem loci centis 346.
- 3 Fides vna est humana, altera diuina. Diuina dicitur tam ex parte principii, quam obiecti esse supernaturalis. Hinc si credam reuelatis à Deo propter humana motiua, non est diuina sed humana, quia licet obiectum sit diuinum, tamen non principium.

Distin